

ҲОЗИРГИ ЗАМОН: Янги Ўзбекистондаги ислохотлар фалсафаси

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев ўз фаолиятини бошлаганидан буён ўтган қисқа давр ичида янги тахрирдаги Ўзбекистон Конституцияси, бир қатор кодекс ва қонунлар, миллий стратегия ва давлат дастурларини қабул қилиш ташаббусларини илгари сурди. Давлатимиз раҳбари, шунингдек, Янги Ўзбекистонни барпо этиш ва Учинчи Ренессанс пойдеворини тиклашга қаратилган кўплаб фармон, қарор ва фармойишларни имзолади.

Бугунги кунда мамлакатимиз ҳаётининг барча соҳаларига изчиллик билан жорий этилаётган ана шу қўламдор, муҳим ва долзарб ҳуқуқий асосларни яратишнинг туб сиёсий-назарий моҳияти Ўзбекистон Президентининг китоблари, дастурий маъруза ва нутқларида батафсил баён этилган. Шундай фундаментал асарлардан бири – “Янги Ўзбекистон тараққиёт стратегияси” китоби 2022 йилда чоп этилган бўлса, 2024 йилда “Ҳозирги замон ва Янги Ўзбекистон” номли навбатдаги салмоқли сиёсий асар нашрдан чиқди.

Бош ғоя – инсон қадрини улуғлаш

Муаллифнинг кўп йиллик ижтимоий-иктисодий ва сиё-

сий-ҳуқуқий қарашлари, воқеликка янгича ва теран ёндашувларининг маҳсули бўлган ушбу китоб куйидаги сўзлар билан бошланади: “Тарих синовларидан ўтган

ҳақиқат шуки, ўзини ўзгартиришга қодир бўлган, вақтни – имкониятга, имкониятни ютуққа, ютуқни тараққиёт пойдеворига айлантира олган халқ – буюк халқдир.

Бундай халқ, ҳеч шубҳасиз, ҳаётни ҳам, ижтимоий муҳитни ҳам ўзгартира олади, кўзлаган мурод-мақсадларига албатта эришади.

Мен ана шундай улуғ эътиқод билан яшаётган халққа раҳбар бўлиб, одамларни ҳаётдан рози қилиш, уларнинг қалбидаги эзгу орзу-умидларини рўёбга чиқариш йўлида хизмат қилишни ўзим учун улкан шараф ва масъулият деб билман”.

Дарҳақиқат, Президент Шавкат Мирзиёев серқирра ва натижадор фаолиятининг маъно-мазмунига айланган, кейинги саккиз йил давомида мамлакатимизда амалга

оширилаётган барча ислохотларнинг марказида турган давлатимиз мустақиллигини ҳар томонлама мустаҳкамлаш, юртимизда тинчлик ва барқарорликни таъминлаш, одамларни ҳаётдан рози қилиш, инсон қадрини улуғлаш каби эзгу тушунчалар мазкур китобнинг бош ғояси, асосий лейтмотивини ташкил этади.

(Давоми 2-3-саҳифаларда)

ТАБИАТ ТАЖОВУЗНИ КЕЧИРМАЙДИ

Экология, атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ва иқлим ўзгариши вазирлиги томонидан ўтказилган матбуот анжуманида соҳада амалга оширилаётган ишлар ҳақида маълумот берилди. Тадбирда вазир ўринбосари Жусипбек Қазбеков, Бош прокуратура Экология, атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ва ўрмон хўжалиги соҳасидаги қонунчилик ижроси устидан назорат бошқармаси бошлиғи Ўктам Ўтаев, вазирлик бошқарма ва бўлим ходимлари, тизим ташкилотлари вакиллари иштирок этди.

Анжуманда вазирлик томонидан жорий йилнинг 6 ойи давомида амалга оширилган ишлар юзасидан маълумот берилди. Шунингдек, келгусидаги режаларга ҳам алоҳида тўхталиб ўтилди.

“Яшил макон” умуммиллий лойиҳаси доирасида 2024 йил баҳорги кўчат экиш мавсумида республика бўйича 138 млн туп (режага нисбатан – 110,5 %) кўчат экилди. Худудларда вазирлик, идора ва маҳаллий ҳокимликлар томонидан 257 та “яшил боғлар” барпо этилиб, уларнинг умумий сони 517 тага етказилди. “Очиқ бюджет” тизими орқали “Менинг боғим” лойиҳаси ишга туширилди. Фуқаролар томонидан ташаббус билдирилган 738 та лойиҳа орасидан 215 та лойиҳа ғолиб деб топилиб, жами 48,7 млрд сўм молиялаштириш учун йўналтирилди.

Жорий йил якунига қадар “Яшил макон” умуммиллий лойиҳаси доирасида кузги кўчат экиш мавсумида республика бўйича 134 та “Яшил боғ”лар барпо этилади. “Менинг боғим” лойиҳаси доирасида ғолиб деб топилган 215 та ташаббусларнинг лойиҳа ҳужжатлари ишлаб чиқилади ва кузги кўчат экиш мавсумида “яшил боғлар” ва “яшил жамоат паркларини” барпо этиш ишлари бошланади. Йил якунига қадар Орол бўйи минтақасида 300 минг гектар майдонда шундан, Қорақалпоғистон Республикасида 200 минг, Навоий вилоятида 50 минг, Бухоро вилоятида 40 минг ва Хоразм вилоятида 10 минг гектар майдонда “Яшил қопламалар” барпо этилади. Жорий йил якунига

қадар атроф-муҳитга таъсир кўрсатишнинг I ва II тоифасига мансуб саноат ҳамда йирик қурилиш материаллари, энергетика ва металлургия корхоналари томонидан ўз ва туташ худудларида 10 млн дона дарахт кўчатлари экилади ва “яшил белбоғ”лар яратилади.

Атмосфера ҳавосини муҳофаза қилиш ва мониторинг йўналишида: атроф-муҳитга таъсир кўрсатувчи I-IV тоифага мансуб 11 296 та (прогнозга нисбатан – 107 %) объект давлат экологик экспертизадан ўтказилди. “Тоза ҳаво” ойлиги тадбири давомида 205 мингта (102 %) автотранспорт воситаси экологик назоратдан ўтказилди. 52 та йирик саноат корхонасида чанг-газ тутиб қолиш ускуналари ўрнатилди ва мавжудлари модернизация қилинди.

Тошкент шаҳрида жорий йил-

нинг 29 март, 24 апрель, 22 май, 26 июнь, 24 июль ва 28 август кунлари “Автомобилсиз кун” жамоатчилик лойиҳаси ўтказилди. Жорий йил якунига қадар атроф-муҳитга таъсири юқори бўлган I ва II тоифага мансуб 80 та саноат корхонасида юқори самарадор чанг-газ тозалаш ускуналари ўрнатилди ва модернизация қилинади. “Тоза ҳаво” ойлигининг II босқичида жами 200 минг дона автотранспорт воситалари экологик назоратдан ўтказилади. Пойтахтимиз Тошкент ва Нукус шаҳрида ҳамда вилоятлар марказларида жорий йилнинг иккинчи ярим йиллигида ҳар ойнинг тўртинчи чоршанбасида (25 сентябрь, 23 октябрь, 27 ноябрь ва 25 декабрь кунлари) “Автомобилсиз кун” жамоатчилик лойиҳаси тадбирлари ўтказилади.

(Давоми 4-саҳифада)

ТАБИАТ ТАЖОВУЗНИ КЕЧИРМАЙДИ

(Боши 1-саҳифада)
Сув, ер ресурслари ва ер ости бойликларини муҳофаза қилиш йўналишида: 37 та корхонада локал оқова сув тозалаш иншоотлари қурилди ва реконструкция қилинди. Бош прокуратура билан ҳамкорликда Тошкент шаҳридаги “Салар”, “Бектемир” ва “Бўзув” тўйинтириш иншоотларига меъеридан ортқича ифлослангилган моддалар чиқарувчи 44 та корхоналарга нисбатан чоралар кўрилди ва 12 та корхона оқова сув тармоғидан узилди.

Фойдаланиш қазилмаларни қазиб олиш натижасида бузилган 680 гектар ер майдонлари рекультивация қилинди. 797 та автомобил ювиш шохобчалари ўз-ўзига хизмат кўрсатишга ўтказилиб, 1 150 та шохобчалар оқова сув тиндиргичлар билан жихозланди. Натijaда ҳосил бўлаётган оқова сувларнинг 60 фоизи тозаланди ва сув ресурслари тежалди.

Жорий йил якунига қадар 56 та корхонада локал оқова тозалаш иншоотлари қурилади ва мавжудлари реконструкция қилинади.

Чикиндиларни бошқариш йўналишида:

Кореянинг “Sejin G&E Co., Ltd.” компанияси иштирокида “Оҳангарон” маший чикиндилар полигониди ҳосил бўладиган чикинди газидан (метандан) 15 МВт электр энергияси ишлаб чиқариш лойиха амалга оширилмоқда. Жорий йил якунига қадар 36 та маший чикинди полигонлари рекультивация қилинади, 6 та полигон тартибга келтирилади ҳамда 22 та чикиндиларнинг кайта юклаш станциялари қурилади. Санитар тозалаш корхоналари маблаглари ҳисобидан 771 та махсус техника, 950 та чикинди йиғиш шохобчалари қурилиб, 5 232 та чикинди контейнерлари харид қилинади. АКШнинг “Sayar LLC” компанияси инвестиция лойихаси доирасида “Тиббиёт чикиндилардан мукобил иссиқлик энергияси ишлаб чиқариш” амалга оширилади. Жумладан, 2024 йилда Тошкент ва Самарқанд шаҳарларининг 11 та йирик тиббиёт маъсасаларида соатиға 1,1 тонна тиббиёт чикиндиларини утилизация қилиш станциялари барпо этилади.

Кадастр йўналишида: сунъий йўлдош суратлари орқали 254,1 млн дона дарахтларнинг координатлари аниқланиб, рақамли харитаси яратилди. 553,1 мингдан

ортқ дарахтларнинг паспорти шакллантирилиб, тўлиқ параметрлари бўйича маълумотлар электрон платформага киритилди. Қўшни республикалар билан чегарадош ҳудудлар орқали кўчиб юрувчи ёввойи ҳайвонларнинг йиллик сонини аниқлаш бўйича идоралараро электрон ахборот алмасуви тизими ишлаб чиқилди ҳамда Фанлар академияси билан ҳамкорликда Қўшни республикалар билан чегарадош ҳудудлар орқали кўчиб юрувчи ҳайвон турлари рўйхати шакллантирилди.

Жорий йил якунига қадар 13 та ер усти табиий сув объектларининг сувни муҳофаза қилиш зоналари,

ри амалга оширилади. 50 мингдан ортқ корхона ва ташкилотларда ҳамда аҳоли ўртасида ҳуқуқбузарликлар профилактикаси ишлари олиб борилди.

Муҳофаза этиладиган табиий ҳудудлар йўналишида: Қуйи Амударё давлат биосфера резерватида 2 та электр насос ишга туширилди ва Амударёдан сув чиқариш орқали тўқайзорлар таназзулига барҳам берилди. МЭТХлар 2 та квадроцикл, 2 та энгил юк машинаси, 12 та махсус автотранспорт воситаси ҳамда 40 дан ортқ турдаги планшетли компьютер, фотокопкон ва бошқа моддий-техник воситалар билан таъминланди. “Экологик тоза ху-

ни такомиллаштириш мақсадида 20 та гидрологик постлар замонавий автоматик сув ўлчаш ускуналари билан жиҳозланди.

“Замин” халқаро жамоат фонди билан ҳамкорликда 8 та (жами 16 та) автоматик станция Андижон, Бухоро, Қашқадарё, Навоий, Наманган, Тошкент ва Фарғона вилоятлари марказларида ҳамда Тошкент шаҳрида ўрнатилиб, олинган маълумотлар [monitoring.meteo.uz](#) веб-сайтида ҳар 10 дақиқада янгиланиб борилиши таъминланмоқда.

Ўзбекистон Республикаси Очқ маълумотлар порталига 11 турдаги гидрометеорологик ва атроф табиий муҳит ифлосланиши мониторинги маълумотлари жойлаштириб борилиши таъминланди. Жорий йил якунига қадар Қашқадарё вилоятида “Тахтақорача” қор кўчки станцияси ташкил этиш ҳамда замонавий автоматлаштирилган куза-тув тизимини жорий этиш орқали давонда метеорологик прогнозлар ишончлилиги оширилади. Республиканинг 9 та ҳудудда сув ресурсларининг ҳолатини онлайн мониторинг қилиш ҳамда тошқинлар, сел оқимлари ҳақида барвақт огоҳлантириш, республика бўйлаб ер усти сувлари ҳисобини юритиш мақсадида 35 та гидрологик куза-тув пунктлари жиҳозланади. Сурхондарё вилоятига 1 дона метеорологик радиолақатор ускунасини ўрнатиш орқали Қашқадарё ва Сурхондарё ҳудудлари тўлиқ камраб олиш ҳамда тоғ ва тоғолди ҳудудларида хавфли гидрометеорологик ҳодисаларни прогнозлаш ва содир бўлиши хавфи юқори бўлган зоналар аниқланади. Республика ҳудудиди 4 та “Чакмоқ ҳодисасини аниқлаш” автоматик станцияларини жорий этилиши натижасида реал вақт давомида кузатишни ташкил этиш орқали хавфли гидрометеорологик ҳодисалар содир бўлиши хавфи юқори бўлган ҳудудларни аниқлаш ҳамда тегишли профилактик тадбирларни амалга ошириш бўйича кўрсатма ва тавсиялар ишлаб чиқилди. Тизимда Финляндия тажрибасини қўллаган ҳолда барвақт прогнозлаш ва республика вилоятлари марказлари бўйича “ноукастинг” модели асосида прогнозлаш тизимини синов тартиқсида жорий этиш ҳамда 20 нафар синоптик мутахассисларни кайта тайёрлаш ишларини амалга ошириш режалаштирилган.

“ЎЗБЕКИСТОНДА УМУМИНСОНИЙ ИСЛОҲОТЛАР АМАЛГА ОШИРИЛМОҚДА”

Ўзбекистондаги Ислом цивилизацияси маркази делегация аъзолари иштирокида Туркияда бир қатор тадбирлар, давра суҳбатлари, тақдимот ва кўргазмалар ўтказилди.

Дастлаб, марказ вакиллари томонидан 15 сентябрь куни Истанбул шаҳридаги “Outdoor Factory” компанияси фаолияти яқиндан ўрганилди. Мазкур компания айни пайтда Ўзбекистондаги Ислом цивилизацияси маркази музейини бойитиш бўйича ўз лойиҳаларини тақдим этган. Компания раҳбари Синан Тураман Туркия Президентининг Истанбул шаҳридаги музейида олиб борилаётган ишлар билан таништирди.

Сафар давомида Истанбул шаҳридаги Аё София мажмуаси, Кўк масжид, Тўпқопи саройи, қадимги Эфес шаҳри ва Галикарнас макбараси каби машҳур тарихий ёдгорликларнинг кичик моделларини ўз ичига олган Очқ осмон остидаги миниатуралар музейи – Miniaturk сингари диққатга сазовор жойларда қатор учрашувлар ўтказилди. Марказ мутахассислари ушбу тарихий обидалар ва музейлар, кутубхона ва бошқа маърифий муассасалар тажрибасини ўрганишди.

Марказ делегацияси сафар давомида Туркиядаги ана шундай муассасаларда замонавий интерактив дастурлар, ахборот технологияларининг энг сўнгги ютуқларидан қай даражада фойдаланилаётганига эътибор қаратди.

Жумладан, Болалар ва ёшлар учун мўлжалланган “Deneayr Technology Atölyesi” таълим дастури, “Истиклол” Истанбул иллюзиялар музейи, Туркия Замонавий санъат музейи, Истанбулнинг Усманий султон Мехмед Фотих томонидан фатх этилишига бағишланган “Панорама 1453” музейи, Аё София тарихи музейида бу борада жаҳонда энг илгор ва замонавий методлар, турли 3D шоулар, видео-контентлар ишлатилаётгани маълум бўлди.

Илмий-ижодий сафар асосида Ўзбекистондаги Ислом цивилизацияси маркази делегациясига Ўзбекистондаги Ислом цивилизацияси маркази илмий масолаҳатчиси Халит Эрен, Миллий саройлар бошқармаси бошлиғи Ясин Йилдиз, Туркия кўлёмалар идораси раҳбари Жўшқун Йилмаз, қатор нуфузли олий ўқув юртлири профессорлари, олим ва мутахассислар ҳамроҳлик қилишди.

Истанбулдаги учрашувлар, ташрифлар чоғида Ўзбекистон маданий мероси билан боғлиқ қатор

директори Хасан Конду, Куръони Каримни 1500 йиллик ҳат ва безак услубларини ўз ичига олган кўлёмаларда дафн қилинган Али Қушчи қабри, Ускуларда бир пайтлар хаж зиёратига отланган ҳамюртларимиз учун вақтинча бошпана вазифасини ўтаган Ўзбеклар теккеси (хонақохи) ни зиёрат қилиб, ажодларимиз руҳига хурмат бажо келтиришди.

Ислом тарихи, санъати ва маданияти тадқиқотлари маркази – ИРСИКАнинг собик раҳбари Халит Эрен Ўзбекистондаги Ислом цивилизацияси маркази лойиҳаларида ҳам фаол иштирок этиб келмоқда.

— Ўзбекистонда умуминсоний ислоҳотлар амалга оширилмоқда ва мен буни мунтазам кузатиб бораман, — деди Халит Эрен. — Яқинда бу ислоҳотларнинг жаҳоншумул аҳамиятига бағишланган махсус мақолами Туркияда инглиз тилида чоп этиладиган “Daily Sabah” газетасида эълон қилган эдим. Бу мақола ва барча дипломатик корпус вакиллари томонидан қизиқиб ишчилар билан қабул қилинди. Айни пайтда Ўзбекистондаги Ислом цивилизацияси маркази билан ҳамкорликдаги Туркияда сақланаётган Ўзбекистонга оид энг нодир Куръон кўлёмалари лойиҳаси устида иш олиб бораётган.

Айни пайтда Марказ раҳбарияти томонидан кардош юртдаги матбаа корхоналари, ҳаттоқ ношир ва дизайн-ерлар билан ҳам доимий ҳамкорлик йўлга қўйилган. Бу галги сафар чоғида “Мега Басим” нашриёт уйи

директори Хасан Конду, Куръони Каримни 1500 йиллик ҳат ва безак услубларини ўз ичига олган кўлёмаларда дафн қилинган Али Қушчи қабри, Ускуларда бир пайтлар хаж зиёратига отланган ҳамюртларимиз учун вақтинча бошпана вазифасини ўтаган Ўзбеклар теккеси (хонақохи) ни зиёрат қилиб, ажодларимиз руҳига хурмат бажо келтиришди.

Делегация вакиллари иштирокида 17 сентябрь куни Ислом тарихи, санъати ва маданияти тадқиқотлари маркази – ИРСИКА ташкилоти бизнесида мамлакатимизнинг қадимий ва бой тарихи, бетақор маданияти ҳақида “Янги Ўзбекистон: замон, макон ва маданий мерос” мавзусидаги фотокўргазма ташкил қилинди. Фотокўргазма доирасида “Ўзбекистон-Туркия: туташ илдишлар ва умумий мерос” медиа-ивент дастури ва “Ўзбекистоннинг буюқ алло-малари энциклопедияси” лойиҳаси тақдимотлари ўтказилди.

Ушбу тадбир давомида Ўзбекистондаги Ислом цивилизацияси маркази, Имом Бухорий, Имом Термизий, Имом Мотурридий илмий текшириш марказлари тақдимотлари ўтказилди. Шунингдек медиа-ивент доирасида Ўзбекистондаги Ислом цивилизацияси маркази, Ислом тадқиқотлар маркази ва ИРСИКА ўртасида “Ўзбекистоннинг буюқ алломалари” энциклопедиясини яратиш бўйича келишиб олинди.

(Давоми 11-саҳифада)

ШИЖОАТ СОҲИБАСИ

Йўлингиз тушиб Тошкент вилояти Оҳангарон шаҳридаги 1-умумтаълим мактабига қадам ранжида қилсангиз, ишончимиз комилки, бу даргоҳдан катта куч, руҳий қувват олиб, таълим соҳасида амалга ошириладиган ислохотлар кўз олдингизда тўлақонли намоён бўлиб маънавият бешиги ҳисобланмиш мактаб ҳаётига асло бепарқ ўтиб кета олмайсиз. Мактаб сизни ўзининг ички муҳитига, маърифий салоҳиятига жалб қила олиши, шубҳасиз.

Шундай инсонлар бўладики, ўзини ҳам, жонини ҳам халқ иши учун аямайди. Мактабни, ўқув даргоҳини ўзининг иккинчи уйи деб ҳисоблайди. Ана шундай фидойи, жонкуяр устозлардан бири Оҳангарон шаҳридаги 1-умумтаълим мактаби раҳбари Наргиза Боймирзаевадир. Айнан шу мактабнинг собиқ ўқувчиси бўлган Наргизахон бутун ҳаётини, илмини, шижоатини мактабга бахшида этган десак, тўғрироқдир.

Салкам қирқ йилдан бери педагогик соҳасида фаолият юритаётган Наргизахон ҳамisha таълимни, мактаб ишини ҳаётининг асоси, деб билди ва бутун фаолияти давомида мактаб таълимига садоқат билан хизмат қилишни ўз бурчи ва эътиқоди деб тушунди. 1716 ўринга мўлжалланган мактаб биносини бундан замонавийроқ, бунданда гўзалроқ қилиш йўлида доимо елиб-югурди, изланди.

Ана шундай изланишлар самараси ўларок, мактабнинг моддий-техник базаси тубдан яхшиланди, ўқув-тарбиявий ишлар тизимли, муваффақиятли йўлга қўйилди. Айниқса, таълимга талабчанлик устоз педагогларга талабчанликдан бошланади десак, ҳақ гапни айтган бўламиз. Айнан Наргизахоннинг талабчанлиги туфайли ўқитувчиларнинг тоифасини ошириш, ўрта махсус маълумотли мутахассисларни олий маълумотли қилиш ишлари жадал

олиб борилди. Бунинг натижасида ҳозирда ушбу мактабда барча педагог-ҳодимлар олий маълумотли эканлиги таҳсинга сазовор. Айни дамда мактабда 98 нафар педагог фаолият юритаётган бўлса, ана шу устозларнинг 13 нафари олий, 21 нафари 1-тоифали ва 36 нафари чин маънода мутахассис эканлиги ўқув даргоҳи салоҳиятидан далolatдир.

Албатта, жамоанинг макташга арзигулик ютуқлари талайгина. Мактаб ўқитувчиларининг 8 нафари халқаро, 4 нафари миллий, 3 нафари В2 сертификатларига эга. Тил ўрганиш бўйича ўқитувчиларнинг 100 фоизи, ўқувчиларнинг эса 50 фоизи “Ибрат фарзандлари” сертификатларига эга бўлишди. Айниқса, 2020 йил мактаб учун муваффақиятли йил бўлди. Ўша йили “Замонавий мактаб” мақоми йўналишида ўтказилган танловда иштирок этган жамоа 142 нафар мактаблар орасида голибликка муносиб деб топилди. Айтиш жоизки, Президентимиз илгари сурган 5 ташаббус доирасида сезиларли ишлар қилинди. Чунончи спорт, китобхонлик, театр соҳаларида ҳам ҳамisha илдам. Хусусан, мактабда ташкил этилган “Турон” театри шаҳарда 1-ўринни эгаллаб

вилоят босқичида қатнашди.

Мактабнинг таълим кўрсаткичлари ҳам чакки эмас. 2022-2023 ўқув йили якуни бўйича мактаб битирувчиларининг 92 фоизи ОТМ талабалигига айланишди. Жорий йилда эса 50 фоизга яқин битирувчилар ОТМ талабалигига қабул қилинди. Ҳеч бир шубҳасиз айтиш мумкинки, раҳбар шижоатли, жасоратли бўлса, кўплаб ютуқларга эришиш мумкин экан. “Ташаббусли бюджет” лойиҳасида фаол иштирок этган жамоанинг 540 ўринли биноси тубдан қайта таъмирланди. Мактаб учун интерактив доскалар, парта, стол-стуллар олиб келинди, 55 та кузатув камералари ўрнатилди.

Ана шундай ибратли ишларнинг бошида турган Наргиза Боймирзаева ишлашдан, меҳнат қилишдан, изланишдан асло чарчамайди. Бир қатор мукофот ва совринлар, эсталик нишонлари соҳибаси бўлган ажойиб устоз, меҳри дарё муаллима мардлик ва шижоат соҳибаси сифатида эл ардоғида эканлигининг ўзи унинг катта бахтидир.

Ашурали БОЙМУРОД,
“Жамият”нинг махсус муҳбири.

Мурожаат ортидаги тақдирлар

Мамлакатимиз мустақилликка эришганидан кейин ўз олдида ҳуқуқий демократик давлат қуриш ва фуқаролик жамиятини шакллантиришни мақсад қилиб қўйди. Президентимизнинг “Инсонларнинг дарду ташвишларини ўйлаб яшаш — одамийликнинг энг олий мезонидир” деган сўзлари бугун ҳар бир ишда дастур бўлиб хизмат қилмоқда.

Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 40-моддасида кўрсатилганидек, ҳар ким бевосита ўзи ва бошқалар билан биргаликда давлат органларига ҳамда ташкилотларига, фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органларига, мансабдор шахсларга ёки халқ вакилларига аризалар, таклифлар ва шикоятлар билан мурожаат қилиш ҳуқуқига эга.

Аризалар, таклифлар ва шикоятлар қонунда белгиланган тартибда ва муддатларда кўриб чиқиши шартлиги белгилаб қўйилган.

Жамиятни янгилаш жараёнлари давлат ҳокимияти ва бошқарув органлари ишини халқ манфатида пухта ташкиллаштириш, ижро интизомини кучайтириш, ҳар қандай номуносиб салбий иллатларга кескин барҳам бериш, барча бўғинлардаги давлат органларининг ходимлари авваламбор фуқаролар хизматидаги раҳбарларни шахсий жавобгарлигини ошириб боришни талаб этмоқда.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг Халқ қабулхоналари давлат органлари билан аҳоли ўртасида очик мулоқатни йўлга қўйиш, долзарб муаммоларни аниқлаш, давлат органлари ва бошқа ташкилотлар томонидан мурожаатларнинг кўриб чиқишини таъминлашда ўзига хос самарали механизмга айланди. Президентимиз

таъбири билан айтганда: “Халқ қабулхоналари ташкил этилиши аҳолини йиллар давомида қийнаб келган муаммоларни аниқланишига, уларнинг аксарияти жойида ҳал этилишига замин яратади”.

Жойларда Халқ қабулхонаси ходимлари, давлат органлари ва бошқа ташкилотлар раҳбарлари билан биргаликда аҳоли билан бевосита мулоқот қилиш ҳамда уйма-уй юриш орқали муаммоларни аниқлаш ва ҳал этишда ҳамкорликнинг йўлга қўйилганлиги натижасида бир қатор ижобий ишлар амалга оширилмоқда. Президентимизнинг Виртуал ва Халқ қабулхонаси орқали 2024 йилнинг 17 сентябрь ойига қадар Юнусобод туманидаги жисмоний ва юридик шахслардан 14179 та келиб тушган мурожаатларнинг 10758 таси қаноатлантирилган, шундан 4457 таси ижобий ҳал этилган.

Мисол учун, Чилонзор тумани, “Гулистон” массиви 44-уй, 10-хонада яшовчи фуқаро Ким Светлана Максимовна Юнусобод тумани, “Юнусота” МФЙ, 14-мавзе, 19-уй, 24-хонадонда яшовчи 1932 йилда туғилган ижтимоийҳимояга муҳтож ва ёлғиз яшовчи опаси Ким Раиса Максимовнанинг яшаб келаётган хонадони ўзига қайтариб берилишида амалий ёрдам кўрсатилганлиги учун туман Халқ қабулхонасига

миннатдорчилик хатини ёзиб қолдирди.

Юнусобод тумани, 5-мавзе, 71-уй, 31-хонадонда яшовчи фуқаро К. Заяева ўғли Б. Қўчқаровни иш билан таъминлашда амалий ёрдам берилганини ҳамда Юнусобод тумани, “Хусниобод” МФЙ, Амир Темура кўчаси, 2-“А” уй, 31-хонадонда яшовчи фуқаро Л. Убайдуллаева ўзининг бир неча йилдан буён ҳал бўлмай келаётган муаммоси ижобий ечим топгани учун туман Халқ қабулхонасидан миннатдор эканлигини билдиришган.

Ўзбекистон Республикасининг “Жисмоний ва юридик шахсларнинг мурожаатлари тўғрисида”ги Қонуннинг 28-моддасида ариза ёки шикоят масалани мазмунан ҳал этиши шарт бўлган давлат органига, ташкилотга ёки унинг мансабдор шахсига келиб тушган кундан эътиборан ўн беш кун ичида, кўшимча ўрганиш ва текшириш, кўшимча ҳужжатларни сўраб олиш талаб этилганда эса бир ойгача бўлган муддат ичида кўриб чиқиши белгиланган бўлсада, лекин амалда келиб тушган мурожаатларни ўн беш кунлик муддатда кўриб чиқиш чоралари кўрилмасдан асоссиз равишда бир ойлик муддатда кўриб чиқиш каби салбий амалиёт шаклланиб қолмоқда, бу эса ўз навбатида фуқароларнинг қайта мурожаат қилиш сони ортишига сабаб бўлмоқда.

Бундай нохуш ҳолатларни бартараф этиш бўйича бизнинг таклифимиз:

● мурожаатлар билан ишловчи ходимларнинг қўнимсизлигини бартараф этиш;

Халқ қабулхонаси

● фуқаролар мурожаатлари билан ишловчи ходимларнинг Одоб-ахлоқ қоидаларини ишлаб чиқиш ва уни таништириш;

● фуқаролар ва юридик шахсларнинг вакиллари билан мулоқат қилишда эътиборли, хайрихоҳ, ҳушмуомила бўлиши;

● ташриф буюрувчини сўзларини охиригача тинглаши ва айтилган муаммонинг мазмунини аниқлаши;

● ташриф буюрувчига мурожаатни кўриб чиқиш тартиби ва муддатлари ҳамда қабул қилинган қарор устидан шикоят қилиш тартиби ҳақида маълумот бериши шарт.

Давлат органлари ва ташкилотлар томонидан аҳолини қийнаб келаётган муаммоларини жойида ҳал этиш, Ўзбекистон Республикаси Президентининг Виртуал ва Халқ қабулхоналарига келиб тушаётган мурожаатларнинг камайиришининг энг самарали йўли бу жойларда ташкил этилаётган сайёр ва оммавий қабулларнинг кенг қўламли ҳамда салоҳият билан ўтказилиши лозимлиги ҳозирги кунда

Ҳар бир мурожаат ортида инсон тақдири турганини ҳис қилган ҳолда, мурожаатлар келиб тушаётган соҳаларда давлат органлари ва ташкилотлар, ҳамда фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари томонидан мурожаатларни имкон қадар жойларда ҳал этишга эътибор қаратиш, уларни қонунда белгиланган муддатда кўриб чиқиш, халқ дарди билан яшаш инсоний бурчимиз бўлмоғи даркор.

Ў.АБДУРАСУЛОВ,
Ўзбекистон Республикаси
Президентининг Тошкент шаҳар,
Юнусобод туманидаги
Халқ қабулхонаси мудири в.в.б.